

Народна Сила

LA FORCE NATIONALE.

ВѢСТНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА И ЛИТЕРАТУРА

Вѣстникъ „НАРОДНА СИЛА“
ИЗЛИЗА

Единъ пѣтъ въ седмицата.

Събота.

Цѣната му е:

ЗА	ГОДИНА	10	ЛЕВА
ЗА	1/2	"	5 "
ЗА	1/4	"	3 "

Единъ брой 25 стотинки.

Волята е сила

4267

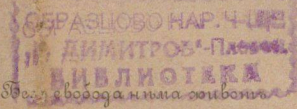
Писма, рѣкописи, статии и пари
се испращатъ до администрацията на
вѣстникътъ.

За обявления се плаща по 15 ст. на
рѣдъ за първо печатание, а за всеко по-
вторяние по 10 ст.

Неплатени писма не се приематъ.

Рѣкописи назадъ не се връщатъ.

Единъ брой 25 стотинки.

Безъ сила нѣма свобода

Плѣвень, 8 Януарий 1890 г.

Идеята за смѣсено министерство е стара песѣнь, на която нѣкои отъ опозицията ѝ даватъ, по нѣкогашъ, новъ гласъ; така напр. вѣстникъ „НАПРѢДЪ“ счелъ за уместно, да я поднови въ настоящемъ, като изказва мнѣние че тѣкмо сега му било времето, да се състави смесѣно министерство, понеже имало да ставатъ нови избори за Народно Събрание; та догдето да настане часътъ за тѣхъ (избори) такова (смесѣно) министерство, да приготвяло почва за прѣдставители каквито трѣбва. Мнѣнието изказано отъ „Напрѣдъ“ е прѣкрасно отъ Цанковистическа точка зрѣние; нъ много наивно, ще кажемъ ний, като прибавимъ, че *гладна кокошка просо самува*. Известно е всекому че въ продължение на всичкото време отъ освобождението ни до сега, сж дефилирали толкова души прѣзъ Българскитѣ министерски кресла и нѣто едно министерство не се закрѣпи толкова време, колко настоящето. Защо? отговорътъ на това е много лесѣнь — защото нито едно отъ тѣхъ не е било истененъ прѣдставитель на Волята Народна — на Народниятѣ идеалъ. — И наистена дневниятѣ кабинетъ е съставенъ отъ чловѣци съ доказанъ, на дѣло, патриотизмъ — чловѣци, които прѣдставяватъ цѣла България: Сѣвѣрна и Южна; на които цѣлиятъ нашъ народъ си е повѣрилъ сѣдбата и е искрѣнно прѣданъ къмъ тѣхъ — нѣщо, което се доказва съ очевидни факти, а не съ голи думи. — Цѣли 3 години се изминахъ отъ какъ тия почтенни Господа и искрѣнни патриоти поехъ Управлението на държавата, което се намираще въ най разтроено положение и слѣдъ като го урѣдихъ, съ голѣми трудове, въ дворихъ мирътъ и тишината, очаквани толкова време отъ население то и освѣнъ че го снабдихъ още съ толкова добри и неизбѣжно нуждни за добриятъ напрѣдѣкъ; закони, още се борихъ и се борятъ геройски съ вънкашнитѣ ни и вътрѣшни неприятели, които отблѣскаватъ по всичката линия.

Цѣли три години, народнитѣ прѣдставители имахъ на разположенieto си доволно време, да изучатъ и да познаятъ добре министритѣ които управляватъ България и въ това време нѣто една минута не изгубихъ довѣрието което иматъ въ тѣхъ — съ други думи значи: четѣ (настоящитѣ министри) сж си испълнили свято длѣжността къмъ народътъ, друго яче отдавна бихъ биле бламирани и бихъ прѣдали властта на други рѣце. — Всичко това като е така, то не разбираме коя може да бѣде причината, да се състави смесѣно министерство. —

Ний не разбираме каква е тая *Министромания* въ България, която завладѣва нѣкой хора и ги кара деня и поця все министерски кресла, да сжнуватъ и блѣнуватъ; тя е, вижда се, по върла и отъ инфлуенцията, която гѣзи цѣла Европа. — Който си обича Отечеството, той може, да му бѣде полезенъ и другояче, като се потруди и въ частниятъ си животъ за доброто му, а не само като бѣде голѣмецъ. —

До сега се прѣминахъ толкова министерства въ България *колкото откъслеци — партийски* съществуваатъ. — Известно е всекому че тѣ всичкитѣ носятъ разни названия съ окончание на „исти“ и всяко едно отъ тѣхъ паднѣ въ слѣдствие на причини съдържани въ самиятъ имъ съставъ, следвателно тѣ едвамъ щѣ могатъ, да се поправятъ нѣкога прѣдъ очитѣ на народътъ, за да може, да ги повика пакъ да го управляватъ, тѣй като аксиомата казва че: *quot initio viciosum est, tractu temporis convalescere non potest*; За това прочие по добре би било и по патриотично е щото *министроманияци* щѣ, да сидрятъ лякъ на болѣстѣта и да се научатъ какъ по-добре, да навикнатъ къмъ държавна дисциплина.

Ако настоящитѣ Министри не управлявахъ България съгласно Волята Народна, то тая *Суверенка* би повѣрила своята сѣдба въ други рѣце по патриотически и по опитни, безъ да чяка, да ѝ се внушава отъ нѣкакви си „исти“. Колкото за идущитѣ избори, ний сме на пълно увѣрени, че народътъ, който вече

добре разбра значението на това си, *политическо право*, ще знай да избе-ре свои прѣдставители, които, несъмнено ще бѣдѣтъ доволни отъ настоящиятъ кабинетъ и ще го поддържатъ съ приличната признателность, която му се пада.

Една расходка по градъ Плѣвень.

Градътъ Плѣвень както е извѣстно всекому, който живѣе въ него или пъкъ е минавалъ прѣзъ него, е разположенъ тѣй щото прѣдставлява *дѣлото на една кутловина*, заградена почти отъ всичкитѣ страни (съ изключение на долнята на сѣверната) съ могили отъ разни височини. — На най ниската частъ на това *дѣло* е най много населѣната страна отъ тоя градъ. Той (градътъ) е раздѣленъ на двѣ неравни части чрѣзъ една много малка рѣчица, на която, лѣтѣнъ — денъ, едвамъ се заблѣзва течението.

Ако чловѣкъ трѣгне отъ сѣвѣрниятъ му край съ направление къмъ южниятъ, ще мине тѣкмо прѣзъ срѣдата му, по главната улица; която на много мѣста е покрита съ изобилна калъ, размѣсена съ разни нечистотии, полуизгнили; ако пъкъ въ продължение на пѣтуванието си, се отбие, нѣколко мѣтра отъ тая улица, въ която и да е старна — лѣва или дѣсна; то най виднитѣ прѣдмети, които ще заблѣжки ся множеството купища отъ размѣсени и смрадливи материи, заобиколѣни съ една доволно богата гарнитура отъ гнусотии, нарѣдени твърде систематически едни до други, тѣй щото нѣма кѣдѣ да стѣпни. — Като стигне на горниятъ край близо до баирѣтъ, тамъ ще види нови сюрпризи — маниполацията на машината (която служи за прѣкарвание на материитѣ, които изтеглява изъ заходитѣ), която разсеява тамъ по земята една течность издавающа една задушителна смрадъ. —

Следъ тая не твърде приятна, расходка като ударихъ по край ба-

рата (рѣкчката) за да се върнеш пакъ на мѣстото отъ гдѣто си тръгналъ, ще забѣлѣжишъ и по двата брѣга на тая, вѣчно, мѣтна бара, стотини купища отъ разни буклуци, които по величината си и въпаканиятъ си видъ показватъ, да съществуватъ отъ *сътворѣние мира сега*.

Сжщото изобилие отъ купища и смрадуляци ще забѣлѣжишъ и по останалитѣ два края на този исторически градъ — (Плѣвенъ).

Който пъкъ влѣзе въ дворътъ на нѣкой ханъ или хотелъ или частни дворове извъ градътъ (съ малко изключение) той, ще види въ всѣки единъ отъ тѣхъ голѣми купища отъ гнили и полугнили материи отъ всичкитѣ производѣния на свѣтътъ —

Въобразете си сега като каква *смъртоносна атмосфера* ще се образува отъ всичкитѣ тия вонѣци гнили вѣщества, като шушкѣтъ, попарѣни отъ пролѣтното горѣщо слънце! Въобразете си още *какъвъ пандемоніумъ отъ разни микроскопически животинчета* ще се образува, като се срѣщнатъ всичкитѣ ония гнилотии, които ще докаратъ порокитѣ, които ще слизатъ отъ околнитѣ могили, които въ течението си къмъ джпото на кутловината, нѣма да се церемонятъ никакъ съ гарнитурата отъ вонѣцитѣ купища, които опасватъ целиятъ градъ! При такива гигиенически условия може ли се упазити нѣкой отъ гражданитѣ отъ да го не завладѣе нѣкой болѣстъ, когато постоянно плува въ една атмосфера пълна съ милиони милиарди микроскопически същества, които прѣдставляватъ цѣлиятъ невидимъ смъртоносенъ миръ? Че може ли градскиятъ жителъ да избѣгне влиянието — приследванието отъ тия страшни негови постоянни гонители, когато той самъ ги *кърми* и *поддържа* умножението имъ чрѣвъ сѣкидневното трупаніе отъ разни органически остатъци върху вонѣщото купище, което стърчи прѣдъ вратата му и което е мѣтилото на въпроснитѣ човѣчески неприатели, които брѣмчатъ на около му, влизатъ въ найнѣжната му тѣлесна частъ — грѣдитѣ, гърлото му и пр. и пр. — И даже по всѣки косъмъ отъ коса-

тъ му и сѣка низка отъ платѣтъ на дрѣхитѣ (които носе на гърбѣтъ си) гдето тѣ се умножаватъ съ една вертикална бързина, като чериятъ, хращата за тѣхното съществуване и умножение отъ самото негово тѣло (човѣческо)? Че не е ли по необходимо отъ самиятъ насущенъ хлѣбъ, часъ по скоро, да се прѣмахнатъ тия косители на човѣческиятъ животъ? Намъ ни се струва, че прѣди да е правятъ незнамъ какви си луксозни здания, трѣбва прѣдварително да се взематъ нуждитѣ мѣрки за упазванието на животътъ и здравето на ония, на които ще служатъ за помѣщение, когато се може и безъ тѣхъ (здания) още нѣколко врѣме? защото животътъ на всѣки единъ гражданинъ не може се изкупи съ никакви сумми.

Въ следствие на всичко горѣизложено ний прибѣгнахме за свѣтътъ до одного отъ новопристигналитѣ въ градътъ ни Господа Доктори (върху въпросѣтъ който съставлява прѣдметъ на настоящата ни статія), за когото знаемъ положително, че има присърдце доброто на съгражданинѣтъ ни; който ни съобщи своето мнѣние върху мѣрките, които трѣбва, да се взематъ за да се подобри положението на градътъ въ гигиеническо отношѣние. — Тѣзи мѣрки, горе, доло, сж слѣдующитѣ:

1). Отъ всичкитѣ дворове на хотелитѣ, ханищата и частнитѣ домове, да се вдигнатъ всичкитѣ купища отъ разни нечистотии, които да се изкаратъ извъ вѣнъ градътъ, на разстояние поне отъ 3 километра (отъ послѣднитѣ градски здания) и то на долната му (*сѣвѣрна*) частъ. — Това вдиганіе да стане колкото се може по скоро, до где не сж почнали, да се топѣтъ снѣговетѣ и догде не е почнало да вали дъждъ.

2). Извъ горѣспомѣнатитѣ дворове, да се измете и изчисти съ найголемо старание и внимание, следъ тая операция, да се земе за всѣки 100 метра квадратни повърхностъ по една ока сечикабрусъ (зеленъ замакъ — Сулфатъ де феръ), който следъ като се счюка на ситно, да се посици по дворѣтъ.

3). Тамъ гдето се изкаратъ (на

край градѣтъ) спомѣнатитѣ нечистотии, да има човѣци нарочно отрѣдени (за тая цѣль), да палятъ и изгарятъ всичко что може, да гори отъ тѣхъ.

4). Отъ всичкитѣ частни и отъ публичнитѣ мѣста заходидѣ да се изчистятъ (изпразнятъ); Следъ което да се измиятъ съ разтворъ състоящъ отъ една ока сечикабрусъ на 10 оки вода, която да се стича (по стравитѣ) къмъ джпото на заходѣтъ.

5). Да се направятъ нѣколко заходи по нѣкой отстранені мѣста (отъ главната улица) извъ градѣтъ за да се избѣгне сѣкидневната нечистотия, които всѣка заранъ или вечеръ да се чистятъ отъ нарочно за тая цѣль, нарѣдени хора, като имъ вливатъ по 1 — 2 оки отъ горѣказанниятъ разтворъ.

6). Всичкитѣ материи, отъ купищата паходящи се по брѣговетѣ на барата, които можѣтъ, да горятъ, да се изгорятъ, а останалитѣ до колкото е възможно, да се прѣкаратъ на опрѣделенното мѣсто отъ долниятъ край на градѣтъ съ разноски отъ страна на ония отъ жителитѣ, които сж ги създали (нѣщо, което не ще бѣде отекчително за тѣхъ), като имъ се внуши че въ противенъ случай все тѣмъ самитѣ ще врѣдятъ.

7). Покрай барата да се направятъ единъ сухъ приврѣмененъ дуваръ въ височина, поне, отъ 50 сантиметра и то само по оная частъ, гдѣто нѣма (никакъвъ дуваръ) — А пролѣтоска покрай тоя дуваръ, да се насадятъ колкото се може много върби. —

8). Джпото на самата бара, да се очисти отъ каманитѣ които сж по него за да се даде на водата свободно течение, понеже по тоя начинъ, тя ще може да отвлича всичко нечисто на доло извѣнъ градѣтъ. —

9). Високитѣ дувари, които служатъ за ограда както на дветѣ църкви, така и на всичкитѣ други здания, (частни и публични) да се съборятъ и вмѣсто тѣхъ, да се направятъ желѣзни, или дървени преградки, които да даватъ не само свободно течение на вѣтроветѣ, които по тоя начинъ причистюватъ въздухѣтъ на всѣки дворъ, нѣ още ще

ПОДЛИСТНИКЪ

(Продължение отъ 2-й брой)

НАШЕТО ОБЩЕСТВО.

Да бѣгамъ отъ тука, казвате тогава, да бѣгамъ отъ този отровенъ хоризонтъ, отъ тая смрадна и задушлива страна. И почвате да се издигате на горѣ, а небо то свѣти надъ васъ обсиано съ милиарди звѣзди, луната блѣшука и върви безпирно по своята вѣчна ижтека. Вечерний Фебъ си играе тихо съ листата на дърветата, ношѣта простира своето було и Морфей въ въздушнитѣ бездни пѣе своя прѣспивателенъ химъ. Пѣвеца ношни чурулика въ задремалии лѣсъ, вечерний хладъ, прѣпльненъ съ сладостъ и аромати, повѣва съ едно тѣжно чувство за душата и пробужда заспалата фантазия. О, врѣмена безцѣнни, минути за мечти и въсторзи! . . . Но вашата душа е прѣпълнена съ злъчка и вий стоите безгла-

сенъ предъ тоя чуденъ контрастъ на обществото съ природата.

И пакъ хвърляте погледъ на долѣ и виждате мизерия, подлостъ, коварство, хора прѣдадени на развратъ, скубачи и безумство, пигмеи ничтожни, опасни паразити, безчестни хора, убийци въ палати, хайдуци съ титли и почетни именна. Вашии духъ се скита разбитъ и смѣтенъ, едни мрачни очертания се мѣркатъ въ памятьта ви, и когато поискате да се простите съ тая планета, ненадѣйно прѣдъ очитѣ ви се испрѣчва едно дълго и жловато здание. Вжтрѣ се чуватъ пѣсни и провиквания отъ незнайни въсторзи. Пѣйте чяда на невѣжеството и челѣкитѣ безумства, казвате вий и си замикувате. По натагкъ дълго, ново здание на два ката се простира, отгласъ на нѣкакъвъ музикаленъ инструментъ се чуе и вий спирате.

Мазни и доволни лица, се млади и интелегентни сили отъ всѣкакви съловия насѣдали вжтрѣ и сърдцето ви затунва. Ето младежѣта, казвате, ето едно

общество, въ което идеалътъ намира убѣжище, въ което свѣтската зараза още не е пуствала своитѣ корѣни. И приближавате тогава да поглѣдате, но - чудо, прѣдъ васъ се испрѣчва една чудесна картина. Нѣколко нещастници, гонени отъ гладѣтъ и немотиата, далечъ отъ роденъ край и роднини, тукъ, въ чуждата за тѣхъ страна, тѣ стоятъ въ единъ кѣтъ и пѣятъ за удоволствието на ония които на - да - ли ся чували нѣкога що е честностъ, разумъ, срамъ. Тѣ пѣятъ и гласѣтъ имъ съ разнася по широкій салонъ, но на душата имъ тежи печаль, на сърдцето имъ лежи камѣкъ. Заставени отъ нуждитѣ на живота, заставени отъ нееносната и крайна сиромашия, тѣ сж призрѣли всичко и заминали онзи кѣтъ, който ги свързва съ толкозъ приятни въспоминания, снзи кѣтъ, казвамъ, гдѣто за пръвъ пѣтъ сж видели божието небо, гдѣто сж пораснали отъ малки и за всѣко нѣщо въ душата имъ се крие по едно мило чувство. Тѣ пѣятъ и свиратъ, нѣ въ тѣхний гласъ се крие нѣщо та-

окрасятъ самитѣ зданията; а пъкъ съ каманитѣ на тия дувари, да се направятъ кълдърѣми изъ близнитѣ улици.

10). По разни пунктове на градътъ, да се нарѣдять челоуѣци (стражари), които, да наблюдаватъ исклучително само за чистотата, като забѣлѣжаватъ непослушнитѣ граждани и ги обаждатъ гдето трѣбва.

11) Да ся заповѣда на селянитѣ, които влизатъ въ градътъ съ кола, че, следъ като нахранятъ воловетѣ, или конетѣ си нѣкъде изъ градскитѣ улици, да събиратъ отпосле остаткитѣ отъ храната и да ги извозватъ вжнѣ изъ градътъ, защото ако тѣ влизатъ въ градътъ съ колата си, то това го правятъ за тѣхнѣ интересѣ, следвателно никой не е длъженъ, да имъ слугува и събира нечистотитѣ, които оставятъ вмѣсто признателностъ на гражданинѣ, отъ които ся поддържатъ; въ противнѣнъ случай, да ся глобяватъ отъ когото трѣбва.

Ако сичкитѣ по малки градски улици сж покриты съ келдарѣмъ (камани далъ Господъ доволно ефтѣни) и ако ся турятъ въ дѣйствиѣ горѣизложенитѣ условия то несъмнено, че нашиятъ градъ, спорѣдъ топографическото си положение ще бѣде единъ отъ най чиститѣ градове въ България и въ него нѣма, да ся срѣцатъ челоуѣци посърнѣли, повѣхнали, слабосилни, скрофулозни (кривокраки, гжрбати, събуци по шията), офтичяви (които сж многобройни и за които ще поговоримъ отдѣлно на друго мѣсто), и страдающи отъ много други опасни болѣсти.

Ний вѣрваме че при малко добро разположение отъ страна на съгражданитѣ ни, тия условия могатъ се исполни доброволно и въ кратко врѣме. — Въ противенъ случай вѣрваме че властѣта ще бѣде принудена, да вземе нужднитѣ мѣрки за достигнѣние на едно по добро гигиеническо състояние на градътъ, съгласно съ законитѣ на страната, които урѣждамъ тоя въпросъ; — който има публиченъ характеръ.

инственно, нѣщо жаловно; едно тжжно чувство повѣва въ тия звуци и въ тѣхъ се чете окаиванието на сждбата. Тѣхний гласъ е плачътъ на сиромаша, тѣхний смѣхъ е укорътъ на челоуѣчеството, тѣхний видъ е образътъ на оная мизерия, въ която свѣтътъ тжне отъ дълбоки времена. Принудени отъ неумолимата сждба тѣ сж длъжни да пѣятъ тогазъ, когато сърдцето имъ плаче, да се смѣятъ тогазъ когато сж тжжовни, а цѣлата оная тълпа която вий мислихте за млади и интелегенти, за възпитано и отбрано общество слуша тия звуци въсхищение и тържествува надъ челоуѣшкитѣ нещастия. О, младежи! младежи! Вашитѣ сърдца трѣбва да заплачатъ, когато видите тия неволници, тѣхний видъ трѣбва да ви бѣде оглѣдало въ живота, а не да търсите удоволствия въ тия пѣсни, които сж отражение на челоуѣшкитѣ тегла. Предъ васъ стои нещастнието уличетворено, сиромашията прѣдрѣшена, а вий пиете и се въсхищавате. Но кому да думашъ? — Видятъ, а не мислятъ, знаятъ а не разби-

СЖДЕБНИ ЗАСѢДАТЕЛИ.

Единъ отъ най главнитѣ случай които се прѣдставляватъ на населението отъ едно окръжие за упражнението на своитѣ политически права е несъмнено и онзи въ който се повикани да избержтъ, изъ по мѣжду си и сждебни засѣдатели; защото именно въ този случай Българскиятъ гражданинъ е призванъ, да избере челоуѣци *честни*, които ще иматъ за мисия, да сждятъ и рѣшаватъ углавнитѣ дѣла само по *единичката тѣжна съвестъ*, безъ да се иска да иматъ и най малкото понятие отъ юридическо знание. — За това прочее обръщаме вниманието на избирателитѣ, да внимаватъ добре при даването на гласѣтъ (своятъ вотъ) си, да не би да избиратъ за сждебни засѣдатели челоуѣци, които пѣматъ и понятие отъ честностъ — сир. челоуѣци, за които се знае, че сж правила разни прѣстѣпления, даже и прѣди освобождението ни, понеже такива личности, вѣрваме ний, сж съ съмнителна честностъ и лѣсно си измѣняватъ мнѣнието при най-малкото вжканно влияние. —

Не трѣбва, да се забравя че въ ржцетѣ на Сждебнитѣ засѣдатели при разглеждане на углавнитѣ дѣла въ сждилищата стои: животътъ, честѣта и имотътъ на обвиняемиятъ въ нѣкое прѣстѣпление; следователно, ако избирателитѣ избержтъ челоуѣци честни и благородни, то освѣнъ че всеки ще да има пълно довѣрие въ тѣхъ, нѣ още тѣ ще рѣшаватъ сждбата на обвиняемиятъ, съгласно *истинното правосудие*, безъ да се увличатъ отъ никакви страсти. — Да не се забравя че ако сждебнитѣ засѣдатели сж челоуѣци, неопитни съ чиста съвестъ, тѣ никога нѣма да се произнесжтъ за единъ невиненъ, че е прѣстѣжникъ и въ такъвъ случай обвиняемиятъ нѣма да носи тѣжкитѣ желѣза въ грозната тъмница съ горчивъ плачъ и ридание цѣли години, като проклина до Бога своитѣ безсъвѣстни *сждии* — *сждебни засѣдатели*. — Нѣма неговата нещастна съпруга и бѣднитѣ дѣтица тѣжко, да въздишятъ за своитѣ

невинно осжденъ съпругъ и баща; за това прочее, Господа избиратели обръщайте голѣмо внимание на онзи, за които давате своитѣ гласѣ за сждебенъ засѣдатель, като имате прѣдъ видъ, че тия избори *сж отъ най голѣма важностъ* за насѣлението отъ окръжието. —

По касапскитѣ дюкяни.

Ако има едно пѣщо, което да е осждено отъ съврѣменната наука, едно пѣщо, което да възбужда на всекъдѣ най-живъ интересъ, то е въпросъ за монополизиранието на търговията. Монопола е една ужасна и съсишителна мѣра, която дѣйствува врѣдно върху цѣлата страна, а най главно върху интереситѣ на дрѣвнитѣ и слаби продавачи. Почти въ всечкитѣ образовани мѣста, хората се трудятъ да прѣмахнатъ монопола, а въ насъ, какго се знае, свободната търговия е гарантирана даже отъ основни ни законъ и всеки може свободно да си извършва занаята, стига да исполни задълженията, които му се налагатъ по отношение къмъ държавата. Общинский съвѣтъ въ градътъ ни прѣнебрегна, обаче, това постановление на закона и отдаде тая година всечкитѣ касапски дюкяни на едно лице, като въ сжщето врѣме запрѣти и частното продаване изъ градътъ отъ другитѣ касапи. И така, за напрѣдъ продажбата на мѣсото тука става монополъ, търговията — достояние само на единъ челоуѣкъ. Всечкитѣ касапи, които сж работили до сега тоя занаятъ, трѣбва да сжрнатъ ржце и да чакатъ да имъ падне отъ небето, или да ставатъ чужди работници. Отъ когато се е запомнило въобще, градътъ е билъ удовлетворяванъ съ мѣсо отъ цѣлий касапски еснафъ, но кашитѣ касапни сж сгруппирани по мѣжду си, та да съставляватъ двѣ или три компании, нито пъкъ сж нѣкои тежки и заможни търговци, които да се впуцатъ въ касапството по комерчески подбуждения и спекулативни цѣли, да богатѣятъ и печалатъ. Не. Нашиятѣ касапи сж хора бѣдни, съ

ратъ затворенитѣ отъ невежеството очи. Тѣ търсятъ въ живота развлѣчение тѣ търсятъ удовлетвие, а челоуѣкътъ, а нещастни кѣтъ нека тжне въ по-голѣма мизерия. Какво по добро може да има за тѣхъ? Какво могатъ да мислятъ едни несъстоятелни и умствено ограничени хора? Какво могатъ да мислятъ потомцитѣ на едни недостойни родители, които за наставници имъ сж дали подлостѣта, за ржководители — идиотизма. Какви могатъ да бждѣтъ синоветѣ на едни позорни и осканадализиранни хора, които за мораленъ дѣлъ сж имъ оставили само едно позорно минжло, страницитѣ на което сж напжлени съ развратъ, безумие, гешефти, подлостъ, интриганства съ всечкитѣ имъ до датжци и позорни стѣлбове? Какви могатъ да бждѣтъ, питате, онзи които сж възпитани посрѣдъ подлости и развратъ, бацитѣ на които възнасятъ хвалебни пѣсни бакхусу и демону, които не сж видѣли единъ свѣсенъ примѣръ въ живота, едно добро опжтвание къмъ истинската добродѣтель, къмъ

дѣйствителната и идеалната страна на тоя животъ? — Оглѣдалото е прѣдъ васъ читателю, вижте и сждете.

Всецката младежъ, вмѣстена въ тая отвретителенъ вертенъ, неиска да знае нищо, пие си безгрижно и се весели. Така младежи! Пийте и не мислете, защото това е вашата цѣль и вашето призвание на земята, а послѣ лѣгнете и спете. Спете не пробудно въ сънѣтъ на невежеството, спете вий, синове балкански, за да превикнете още отъ сега на тъмнината. Тъмнина! Тъмнина! Тъмнина ще бѣде вашия спжтникъ. Нея обичате, съ нея ще живѣте. Зарѣжете науката на страна, зарежете умътъ, знанието, поставете граници на мисълѣта, на прогреса и тогава стойте въ шантанитѣ защото тѣ ся вѣнецѣтъ на вашата гордостъ и вашата слава.

Но вий се спирате и прекъсвате по-нататъшнитѣ размисления. Въпроса за идеалността е толкова старъ, колкото и въпроса за общественното добрувание, нѣ при всечко това, слѣпотията и дълбоко-

ограничени средства и капитали, отдѣлни собственици, всѣкой отъ които търгува за своя смѣтка и интересъ и тѣ иматъ касапството за постояненъ занаятъ, за единствено и изключително свое занаятие, отъ което си искараватъ хлѣба. Казахме, тѣ сж отдѣлни собственици и ако дюкянитѣ се отдадѣтъ само на единъ челѣкъ, тогава тѣмъ се отнѣма възможността да работятъ, а това значи, че занаята имъ се затваря, — защото касапството за тѣхъ е занаятъ, — тѣхното положение се убива, средствата имъ се съсипватъ, а ний мислимъ, че такова нѣщо никое право не може да допусне. Общинский съвѣтъ направи една голѣма и значителна погрѣшка, гдѣто отдаде всичкитѣ дюкяни подъ наемъ изобщо, а не всѣкой отдѣлно. Петъръ Лачовъ, като богаташъ и водень отъ чисти спекулативни цѣли, естествено бѣше, че всѣкога ще може да надвие въ конкуриранieto отдѣлнитѣ и слабитѣ касапи. Но общинский съвѣтъ трѣбваше да има прѣдъ очи интереситѣ на градътъ и гражданитѣ. Тука сто къщи се затварятъ, сто семѣйства оставатъ безъ прѣхрана, толкова отдѣлни собственици — търговци утрѣ — други день рискуватъ да останатъ безъ поминъчни средства. Знае ли нашъ съвѣтъ тогава какво промѣнение ще се почувствува въ общото състояние на градътъ? Знае ли той всичкитѣ ония злини, които влѣче слѣдъ себе си това негово рѣшение? Никога едно разумно и справедливо разсуждание не може да допусне да се потѣпче цѣлъ еснафъ заради единъ богаташинъ, който иска да засвои всичко въ свои рѣце.

На това сжщето основание, утрѣ ще се появи нѣкой, който ще

то невѣжество още владеятъ свѣта. Невѣжеството си е създадо вече нѣколко страници въ историята на свѣтовнитѣ борби и то вдига протести да добие право на гражданство. Невѣжеството е онзи силенъ факторъ, върху когото почивашъ традициитѣ на срѣдновѣковитѣ тирани, на неизборимитѣ графове, барони маркизи, витязи и пр. невежеството даде на Франция наполеона, на Испания — Папа Лойла, на Италия — извититѣ, на Германия и Франкитѣ — феодализма. Благодарение на невѣжеството днесъ хората тичатъ на тѣли да се биятъ за чужди интереси, да си влагатъ вратѣтъ подъ яремъ, да продаватъ своята родина, да плачатъ върху чужди гробове. Благодарение на невѣжеството днесъ 100 милиона души въ студений сѣверъ гниятъ въ ноктетѣ на единъ кръвожденъ и безграниченъ деспотъ. Но що ви трѣбва да ходите много на далече? — Ето у насъ, не чрѣзъ невѣжеството ли се крѣпятъ и поддържатъ толкова попове, черкви и непотрѣбни мѣнастири, свѣтци и това алчно духовенство? Не покрай невѣжеството ли единъ хапъзинъ отъ Видинскитѣ тъмници, единъ отчаянъ вагабонтинъ, убиецъ и хайдутинъ можа да си създаде политическа важность у насъ? Не невѣжеството ли бѣше оная могѣща сила, която създаде отъ единъ подлець и грабителъ на вакуфски мѣста — водителъ на партия? Не невѣжеството ли спомогна на единъ убиецъ на своя господаръ да стане ръководителъ на общински работи? Не невѣжеството ли поддържа у насъ тол-

иска да закупи всичкитѣ зарзаватчийници. Питаме общинский съвѣтъ: ще ли тогава да допусне да останатъ и тѣ въ рѣцетѣ на едного? Ще ли да зарежи сѣдбата на 200 градинари и бостанджии, които имаме въ градътъ? — Ний мислимъ, че това е повече отъ невъзможно. Но ето слѣдъ малко и общинското управление ще построи табахани и кожухарници. Ако работитѣ захванатъ да се отдаватъ само на едного, тогава ще се намѣри и тука нѣкой, който се кланя предъ златното теле, и ще закупи всичкитѣ тия дюкяни. Какво ще стане тогава съ останалитѣ табапи и кожухари? Какво ще стане съ толкова полезни и работни граждани, които не ще иматъ тогава и хлѣбътъ да си искаратъ. Това е една постѣпка твърдѣ осждителна и нито здравата мисълъ, нито нашитѣ закони можа да я допуснатъ. Сѣ по сжщето основание, може би нѣкой да закупи и сергитѣ въ градътъ. Тогава, господа съвѣтници, ще ли да кажете пакъ: този дава повече, а всичкитѣ останали наематели нека се прозѣватъ на мѣсечина? Ами ако поиска отъ правителството да закупи продаванието на солта, други — на брашното, трети на ориза, на манифактурнитѣ нѣща, на спиртнитѣ напитки, тогава гдѣ ще му излезе края? — Зарадъ 3 — 4 души никога не може да се вземе залагѣтъ отъ рѣцатѣ на всички занаятчици и търговци, никога не може да се допусне цѣто нѣколко души да плувнатъ като бубрекъ въ масло, а останалитѣ да се натикатъ въ калта, да станатъ чужди измежари.

Общинский съвѣтъ е избранъ да защищава интереситѣ на гражданитѣ, а не да подпомага на разни спекуланти да достигатъ своитѣ

кова цѣлици, които скубятъ, богатѣятъ и тлѣстѣятъ отъ народния потъ? Не невѣжеството ли създаде политическа личность отъ единъ безхарактеренъ и безсвѣстенъ бессарабець, който оскуба орталъка и сега се тѣкми за бѣдѣщи кметъ? Не невѣжеството ли бѣше оная опорна точка, която въздигна но инспекторско мѣсто единъ уличенъ интригантинъ, единъ разваленъ и развратенъ челѣкъ, съ анадолски инстиктъ и монголски понятия върху честността? Не невѣжеството ли е главната причина за тоя нравственъ отпадькъ който подяжда основитѣ на всѣка добродѣтелъ въ нашето общество? Не благодарение на невѣжеството ли единъ простакъ и искусенъ скубачъ, прекупувачъ на жито, можа да ограби на хората и воловцата, да си създаде мѣжду насъ положение и име? Не невѣжеството ли помогна на толкова интриганти и паразити да се прѣдставляватъ за мѣченици, тогазъ когато би трѣбвало отдавна да се пратятъ нейде изъ тъмнитѣ смѣтища въ калта и позора? Охъ, да! и хиляди пхти да. Невѣжеството е най-големия врагъ на всѣко общество и за да се отървятъ тѣ отъ своитѣ нещастия, кърлежи и паразити, трѣбва да се събори по-напрѣдъ невѣжеството съ всичкитѣ му узаконения, обичай и прави, трѣбва борба, но борба съзнателна и енергична. Но кой, аджеба, ще повѣде тая борба? — Естествено, не поклонницитѣ на старото и рѣждясалото, на ония върху които невѣжеството е наложило печатѣтъ на своята грозотия, на ония

цѣли. Ето защо ний се присъединяваме къмъ справедливитѣ протести на нацитѣ граждани и издигаме гласѣтъ си въ полза на касапский еснафъ, който е онеправданъ. Ако тукъ се глѣдаше общото добро, ако съвѣта бѣше проникнатъ отъ идеята да запази интереситѣ на гражданитѣ, той никога не трѣбваше да прѣдприема такива рѣшения. Има и друго едно нѣщо, че гражданитѣ не можа да иматъ гаранция да ли сегашний предприемачъ ще доставлява всѣкога добро мѣсо. Ето двѣ седмици нѣма отъ какъ е взелъ той касапницитѣ, а ний човаме сумма оплаквания, че мѣсото било долно, че има по нѣкога хитрувания въ теглението и т. н. А когато дюкянитѣ бѣха въ рѣцетѣ на всичкитѣ касапи, тогава такова нѣщо нѣмаше, защото отдѣлнитѣ и самостоятелни продавачи конкурирахъ по мѣжду си и за да придобиятъ повѣче купувачи, тѣ глѣдахъ да бѣдѣтъ всѣкога честни на своитѣ задължения и единъ отъ други доставлявахъ по — добъръ добитѣкъ.

Това е достатъчно да убѣди всѣкого въ сжщността на работата и справедливостта на възникналитѣ негодования. Нашитѣ граждани иматъ пълно право да протестиратъ противъ рѣшението на общинский съвѣтъ по тоя въпросъ. Работата даже почна да се изострюва въ последно врѣме, защото както се узнава сега, наемателя на касапницитѣ е едно просто орѣдие въ рѣцетѣ на цѣнциаритѣ и на една друга компания, съставена за срамъ, отъ други нѣколко тукашни търговци, които иматъ прѣста си въ тая работа. Ако дадемъ ухо на ония слухове, които циркулиратъ мѣжду населението, ний трѣбва да кажемъ, че въ тая работа

които сж способствували на невѣжеството да добие право на сжществувание. Тукъ трѣбватъ млади и калени сили, разумни и неопятнени хора, трѣбва младежъ чиста и идеална, която е задлъжена морално прѣдъ челоуѣчеството да събори невѣжеството и посѣе свѣтлина мѣжду обществото. Но гдѣ тоя младѣжъ? Разбира ли тя своята задача, сяеото велико призвание? — Ето я прѣдъ очитѣ ви: наблюдавайте и ще разберете. Потѣнала въ праздность и бездѣйствие, обиколена отъ развалени и лошви другари отъ неспособни и позорни ръководители, младежъта не помислюва даже нѣкога да се свѣсти, да заживѣе по-добрѣ и трѣне въ пхтя озаренъ отъ разума и науката. Въ увеселения, въ вино и развлечение, нашата младежъ псчервива и онзи малѣкъ запасъ отъ нравственностъ и моралъ, който се е запазилъ отъ невиннитѣ години и когато си помислите за крайтъ на тия несмислени и бѣдѣщи ръководители на обществото, прѣдъ васъ се рисува една картина съ най-тъмни чѣрти за бѣдѣщето Младежъ! Младежъ! Колко си несъзнателна, колко си ритѣгла на задъ, колко си паднала ниско И казватъ тогава.

„ Въ гърди ни любовь, ни кашка въбра
„ Нито надѣжда отъ сѣнь мъртвешки,
„ Да можешъ свѣсенъ челѣкъ събуди.
„ Свѣснитѣ у насъ се считатъ за луди,
„ Глупецѣтъ вредомъ всѣкой почита.

(Слѣдва)

ПРИТУРКА

Къмъ 3-й брой на В. „Народна Сила“

сж замѣсени и нѣкои общински съвѣтници, мѣжду които влизатъ: С. Ил. Хайдудовъ, М. Карабеновъ, Тодораки Цвѣтковъ, и други двама, които сж замѣсени косвенно въ тоя въпросъ: единий покрай зетя си, а другий именно Хр. Г. Върбеновъ, посредствомъ брата си. Ето съ какво се обяснява толкова силното настоявание на общинский съвѣтъ да припознае Лачовъ за наемателъ, въ връда на 100 касапски личности. Ако това е истина, ний порицаваме силно тия съвѣтници, които искатъ да си създаватъ положение чрѣзъ властѣта, която имъ е повѣрена отъ народа. Както се научаваме, тѣ сж имали вчера засѣдание, за да молятъ телеграфически Министерство да утвърди търга върху Лачова, това дава причина още по-силно да се хвърля съмнѣние, че косъма на тия господа не е чистъ. Ний съвѣтваме касапите да не отстъпватъ отъ своето право дѣло и въ качеството си на изразители на правдата, молимъ правителството да унищожи рѣшението на общинский съвѣтъ по тоя прѣдмѣтъ и признае за законни справедливите заявления на еснафа, интересите на които не могатъ да се потъпчатъ зарадъ волята и прищѣвките на нѣколко спекуланти и бездушни цѣнцарски компании.

РАЗНИ.

Благодаримъ на Г-да Офицера отъ квартирующия въ градътъ Плъвенъ гарнизонъ, за гдѣто се абонираха, почти всички, на вѣстникътъ ни „Народна Сила“.

Обаче отъ това ний заключаваме, че Българския офицеринъ не иска да губи безполѣзно свободното си, вѣнъ отъ военните занаятия време, а иска да се занимава и обогатява умътъ си съ повече и различни знания.

Господинъ Табаковъ, въ качеството си членъ на Плъвенската Окржжна Постоянна Коммисия, заставлявалъ селскитѣ общински Кметове, отъ Плъвенския Окржгъ, да се не абониратъ на вѣстникътъ ни, защото той не щѣлъ да признае документите, сръщу абонамента.

Ний нѣма да негодуваме противъ това, но на противъ благодаримъ на Г-на Табакова, за гдѣто той самъ показва, че неговийтъ умъ е такъвъ, какъвто е и сурагътъ му. Отъ него неможе челоуѣкъ нищо повече и да очаква, защото той не разбира, какво зна-

чение има единъ вѣстникъ и какъва полза принася той. Ний мислимъ, че Г-нъ Табаковъ, много по добра услуга щѣше да направи на населението, ако, като членъ на Окржжния съвѣтъ и постоянната коммисия, се погрижеше, да се устроятъ поне въ нѣколко по главни села въ окржгътъ читалища, или недѣлни училища, отколкото да заставлява кметовете, да не се абониратъ на единъ вѣстникъ, който се издава въ Окржгътъ и който мѣжду другото има за цѣль да освѣтлява населението въ течението на работитѣ у насъ. — Но това не се харесва на Г-на Табакова, понеже той иска, никой нищо да не знае, тѣй щото, когато се свърши хлѣбътъ, да излѣзе и да представи фигурата си съ думитѣ: азъ съмъ за народа, азъ искамъ напредъкътъ и развитието на народа, и ето ти го пакъ членъ на Окржженъ съвѣтъ и постоянна коммисия. И да иска Г-нъ Табаковъ, да помогне на населението въ Окржгътъ — неможе, защото има другъ занаятъ, който не му позволява.

Прочее ний съвѣтваме нашитѣ абонати и читатели, да

гладятъ съ презрѣние на подобни фигури и да бжджтъ увѣрени, че Г-нъ Табаковъ нѣма да има щастieto за напрѣдъ, да провѣрjа никакви документи, представявани, било отъ кметове било отъ когото и да е. Той трѣбва да се занимава сега за да изучи какъ ще трѣбва да посрѣщне настѣпающия гладъ практически, понеже теоритически много отблизго го познава.

Хайде за сега толкова, та по нататакъ ще видимъ.

Научаваме ся, отъ слухъ, че нѣкой отъ съгражданитѣ си въобразили, че въ статията на „Впечатление отъ новата година“ ся било говорило нѣщо за Господина Ламби Петровъ; и Г-на П. Шопова, въ слѣдствие на това, ний съобщаваме, за знание, че подобно нѣщо нѣма въ въпросната статия. —

Нѣкой си Г. Фелдперъ ся ушаквалъ, че въ статията, „Впечатление отъ нова година“ помѣстена въ 2-й брой на „Народна Сила“ било ся говорило нѣщо за него — Ний съобщаваме че подобно нѣщо нѣма въ нея статия, слѣдователно въпроснитъ Г. *Кумуска не качола* може да бжде спокоѣнъ отъ тая страна,

като има прѣдъ видѣ, че сичкитѣ *дервини* на свѣтътъ сж *брѣдати* и *мустакаати*.

Другъ слухъ ся пакъ носи че все въ въпросната ни статия ся говорило нѣщо за нѣкоя си Г-жа; въ слѣдствие на това ний съобщаваме че такъвъ слухъ нѣма нето сѣнка отъ истена; Защото въ краятъ на първата колона отъ втората страница гдѣто ся говори. *За една суха, на лице и глава, фигура* и пр. не е *женска а мжжжа* фигура, именно фигурата на *иступлениятъ дервинъ*, който е брѣдате и мустокатъ Демоманиякъ и който вървеше подъ ручка съ другото лице — Той е познатъ на много души отъ съгражданитѣ ни. —

Съ прѣсгърбие извѣстяваме на нашитѣ читатели, че вчера сутринъта въ цвѣтуща младостъ, препълнена съ надѣжда и ели, се помина въ Плъвенъ нашия съгражданинъ **Юрданъ Т. Каравасилевъ**, бивши учителъ, а сега помощникъ на прокурора при тукашния окръженъ сждъ. Г-нъ Каравасилевъ бѣше единъ отъ рѣдкитѣ интеллигентни момци, които имаме и отъ него за въ бжджше се очакваше една ползотворна дѣятелность,

Нашитѣ сърдечни съболѣзнования къмъ опечаленото сѣмѣйство.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Долоподписанный Докторъ на Правото, и на Медицината, бивший граждански и вр. И. Д. Воененъ Прокуроръ; Граждански и Воененъ Лѣкаръ (въ България и Ромѣния), обявямъ на Г. Г. интересующитѣ ся, че приемамъ да защищавамъ: Граждански, Търговски и Углавни Дѣла, прѣдъ всичкитѣ сждилища въ България.

Подавамъ такожде медицинска помощъ на страдающитѣ отъ разни болѣсти.

Прѣзъ цѣлиятъ день ся намирамъ Въ домътъ си (къщата на Ганча Бановъ)

гр. Плъвенъ, 13-й Януарий 1890 г.

Съ почитание:

Х. З. Чобановъ.